

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

KOPSAVILKUMS ATZINUMAM pārbaudes lietā Nr. 2017-43-26K Rīgā

Par Rīgas domes saistošajiem noteikumiem

Tiesībsargs pēc Latvijas taksometru pārvadātāju darba devēju biedrības (turpmāk arī - Iesniedzēja) iesnieguma ierosināja pārbaudes lietu par Rīgas domes 2015.gada 13.oktobra saistošajos noteikumos Nr.171 “Vieglo taksometru pārvadājumu licencēšanas un pašvaldības nodevas par vieglo taksometru iebraukšanu īpaša režīma zonā saistošie noteikumi” (turpmāk – Saistošie noteikumi) iekļauto taksometru licencēšanas kārtību un nodevas apmēru iebraukšanai Vecrīgā.

Iesniedzējas viedoklis

Iesniedzējas ieskatā Saistošajos noteikumos ietvertās taksometru licencēšanu un valsts nodevu par iebraukšanu Vecrīgā nosakošās tiesību normas ir prettiesiskas un būtiski aizskar Rīgas pilsētā reģistrēto taksometru pārvadājumu pakalpojumu sniedzēju tiesības.

Iesniedzēja uzskata par nepamatotām Saistošo noteikumu 22.2. un 22.3.punktā prasības licences kartiņas pasažieru pārvadāšanai ar vieglajiem taksometriem piešķiršanai. Tāpat Iesniedzēja norāda uz nevienlīdzīgu attieksmi izmantojot tiesības iebraukt Vecrīgā, jo pasažieru komercpārvadājumu ar taksometru pakalpojumu sniedzēji (turpmāk - taksometru pārvadātāji), kas reģistrēti ārpus Rīgas pašvaldības, var iebraukt Vecrīgā, lai izlaistu pasažierus, turpretim Rīgā reģistrēti taksometru pārvadātāji nav tiesīgi to darīt bez speciālās atļaujas iebraukšanai Vecrīgā (Saistošo noteikumu 46.punkts). Iesniedzēja norādīja uz Saistošo noteikumu 55.punktā noteiktās pašvaldības nodevas par iebraukšanu Vecrīgā apmēra konfiscējošo raksturu attiecībā uz taksometru pārvadātājiem ar mazu autoparku (1-5 automašīnas). Un visbeidzot, Iesniedzējas ieskatā ar Saistošo noteikumu 64.punktu noteiktais sods par iebraukšanu Vecrīgā pārkāpj dubultās sodīšanas aizlieguma principu, jo sods tiek uzlikts gan transportlīdzekļa vadītājam (50 euro), gan taksometru pārvadātājam (350 euro).

Tiesībsarga secinājumi

Visupirms, apzinot pārbaudes lietas apjomu, Tiesībsargs konstatēja, ka 2018.gada 21.martā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr.149 "Vadītāju reģistrācijas noteikumi pasažieru komercpārvadājumiem ar taksometru un vieglo automobili", kuri paredz vienotu vadītāju, kuri veic pasažieru komercpārvadājumus ar taksometru un vieglo automobili, reģistrācijas kārtību, tajā skaitā vienotas prasības vadītājiem un pārvadājumu pakalpojuma sniedzējiem. Līdz ar to, spēku ir zaudējušas Saistošo noteikumu normas par kārtību, kādā pašvaldībā izsniedz licences kartītes pasažieru pārvadāšanai ar vieglajiem taksometriem Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

Vērtējot pašvaldības nodevas par iebraukšanu Vecrīgā konfiscējošo raksturu tika secināts, ka tiesībsarga rīcībā nav rādītāju, kas ļautu skaitliski aprēķināt pašvaldības nodevas ietekmi uz mazo pārvadātāju finanšu kapacitāti. Proti, lai vērtētu nodokļu sloga nesamērīgumu, ir nepieciešama informācija par mazo pārvadātāju ieņēmumiem un izdevumiem, kas ļautu noteikt pašvaldības nodevas proporcionalitāti budžeta izdevumu ailē. Tādējādi, bez skaitliski aprēķināmiem lielumiem nav iespējams secināt pašvaldības nodevas ekonomisko ietekmi uz pārvadātājiem ar nelielu autoparku.

Saistībā ar nevienlīdzīgu attieksmi izmantojot tiesības iebraukt Vecrīgā, tika konstatēts, atbilstoši Autopārvadājumu likuma 55.panta otrajai daļai, Pārvadājumu pakalpojuma sniedzējs (taksometrs) var nogādāt klientu uz citu administratīvo teritoriju ārpus savas reģistrācijas vietas, tomēr nedrīkst tajā uzņemt klientu. Tas nozīmē, ka šāds taksometrs drīkst iebraukt Vecrīgā, lai izlaistu pasažierus, taču nav tiesīgs uzņemt citus klientus. Savukārt Rīgas pašvaldībā reģistrēti taksometru pārvadātāji nedrīkst iebraukt Vecrīgā bez speciālās atļaujas, tajā skaitā, lai tikai nogādātu pasažierus. Šādi, paredzot vienai taksometru pārvadātāju grupai nelabvēlīgākus nosacījumus, un ierobežojot to iespējas sniegt pārvadājumu pakalpojumus Vecrīgas teritorijā, tiek pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips.

Attiecībā uz iespējamu dubultās sodīšanas aizlieguma pārkāpumu, tika secināts, ka dubultās sodīšanas princips netiek pārkāpts, ja sods par vienu un to pašu pārkāpumu ir piemērojams dažādiem subjektiem, konkrētajā gadījumā fiziskai personai kā tiešajam pārkāpuma izdarītājam un juridiskai personai, kā atbildīgai personai par tās padotībā esošu darbinieku rīcību.

Tiesībsarga rekomendācija

Tiesībsargs rekomendē Rīgas domei veikt nepieciešamos grozījumus Saistošo noteikumu 46.punktā, paredzot tiesības Rīgas pašvaldībā reģistrētiem taksometru pārvadātājiem bez speciālās atļaujas iebraukšanai Vecrīgā nogādāt pasažierus Vecrīgas teritorijā. Tādējādi tiktu novērsta nevienlīdzīga attieksme pret Rīgas pašvaldībā reģistrētiem taksometru pārvadātājiem realizējot tiesības iebraukt Vecrīgā.